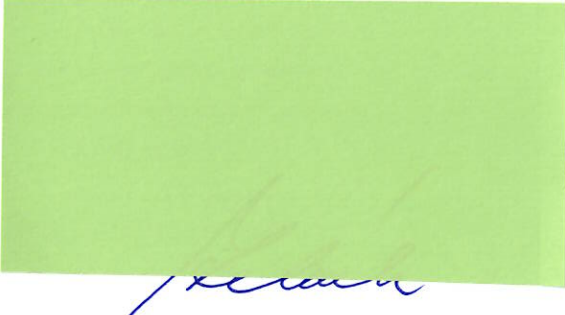
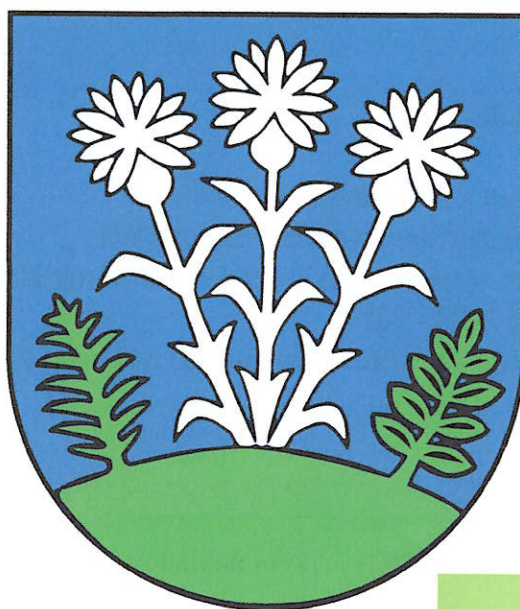

**Konsolidovaná výroční správa
Obce Dolný Hričov
za rok 2021**

Ing. Peter Zelník
starosta obce

OBSAH

1. Úvodné slovo starostu obce
2. Identifikačné údaje obce
3. Organizačná štruktúra obce
4. Poslanie, vízie, ciele
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku
 - 5.1. Geografické údaje
 - 5.2. Demografické údaje
 - 5.3. Ekonomické údaje
 - 5.4. Symboly obce
 - 5.5. Logo obce
 - 5.6. História obce
 - 5.7. Pamiatky
 - 5.8. Významné osobnosti obce
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)
 - 6.1. Výchova a vzdelávanie
 - 6.2. Zdravotníctvo
 - 6.3. Sociálne zabezpečenie
 - 6.4. Kultúra
 - 6.5. Doprava
 - 6.6. Územné plánovanie
 - 6.6. Hospodárstvo
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva
 - 7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021
 - 7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2021
 - 7.3. Rozpočet na roky 2022 - 2024
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok
 - 8.1. Majetok
 - 8.2. Zdroje krytia
 - 8.3. Pohľadávky
 - 8.4. Záväzky
9. Hospodársky výsledok za rok 2021 - vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce
 - 10.1. Prijaté granty a transfery
 - 10.2. Poskytnuté dotácie
 - 10.3. Významné investičné akcie v roku 2021
 - 10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti
 - 10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia
 - 10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

predkladám Vám Konsolidovanú výročnú správu Obce Dolný Hričov za rok 2021, ktorá je vypracovaná v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v z.n.p. a ktorá zahŕňa plnenie úloh obce v rámci originálnych ale aj prenesených kompetencií v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho a zdravotného zabezpečenia, kultúry, dopravy, územného plánovania a hospodárstva. Poskytuje súhrn príjmov a výdavkov, nákladov a výnosov, prehľad o transferoch a dotáciách, stave majetku a finančnej situácii. Požiadavky vyplývajúce z preneseného výkonu štátnej správy na zabezpečovanie originálnych a prenesených kompetencií sa stále zvyšujú. V mnohých prípadoch ich financovanie zostáva na samotnej obci. Konsolidovaná výročná správa Obce Dolný Hričov za rok 2021 zachytáva podrobný opis stavu a činností obce, stav hospodárenia obce pri zabezpečovaní základných činností a uspokojovania potrieb občanov

Obec Dolný Hričov zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku za ňou zriadenú rozpočtovú organizáciu tvoriacu konsolidovaný celok na základe ich individuálnych účtovných závierok a overuje ju audítor.

Ing. Peter Zelník, starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

<u>Názov:</u>	Obec Dolný Hričov
<u>Sídlo:</u>	Osloboditeľov 131/35, 013 41 Dolný Hričov
<u>IČO:</u>	00321257
<u>Štatutárny orgán obce:</u>	starosta obce, Ing. Peter Zelník
<u>Telefón:</u>	041 /5572120, 041/5003280
<u>Mail:</u>	dolnyhricov@gmail.com
<u>Webová stránka:</u>	www.dolnyhricov.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:

Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce v priamych voľbách. Starosta obce je štatutárnym orgánom obce, môže rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch alebo o povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy. Taktiež zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady a podpisuje ich uznesenia, vykonáva obecnú správu, rozhoduje o všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú vyhradené obecnému zastupiteľstvu, podpisuje všeobecné záväzné nariadenia obce, vydáva pracovný poriadok, organizačný poriadok obecného úradu, poriadok odmeňovania zamestnancov obce. Jeho funkčné obdobie je 4 roky. Od 15. 11. 2014 vykonával funkciu starostu obce Dolný Hričov Ing. Peter Zelník. Vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konali dňa 10.11.2018 bol opätovne zvolený do funkcie starostu obce Ing. Peter Zelník.

Zástupca starostu obce:

Starostu zastupuje zástupca starostu, ktorého spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním starosta a to do 60 dní odo dňa zloženia sľubu starostu. Ak tak neurobí, zástupcu starostu zvolí obecné zastupiteľstvo 3/5 väčšinou všetkých poslancov. Zástupca starostu môže

byť len poslanec. Rozsah právomocí, kompetencií a vyhradených vecí pre zástupcu starostu obce určí v poverení starosta obce. Zástupca starostu zastupuje starostu počas jeho neprítomnosti, alebo nespôsobilosti na výkon funkcie, podľa ustanovení ZoOZ.

Zástupca starostu je členom obecnej rady, pre volebné obdobie r. 2018 - 2022 zastáva túto funkciu p. Pavol Ballay, ktorého Uznesením č. 163/2018 z 02.12.2018 Ing. Peter Zelník, starosta obce v zmysle § 13b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení poveril svojim zastupovaním na celé funkčné obdobie.

Prednosta obecného úradu:

Obec Dolný Hričov nemá osobu, ktorá zastáva funkciu prednostu obecného úradu.

Hlavný kontrolór obce:

Hlavný kontrolór obce je zamestnancom obce a vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti vedúceho zamestnanca. Na zvolenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov obecného zastupiteľstva, v druhom kole volieb je potrebný najväčší počet platných hlasov. Jeho funkčné obdobie je 6 rokov. Funkčné obdobie hlavného kontrolóra na r. 2014 - 2019 bolo ukončené ku dňu 31.05.2019. Uznesením OZ č. 64/2019 zo dňa 15.05.2019 do funkcie hlavného kontrolóra bola opätovne zvolená p. Mária Rapánová s účinnosťou od 01.06.2019.

Obecná rada:

Obecná rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom obecného zastupiteľstva a poradným orgánom starostu obce. Je zložená z 3 poslancov obecného zastupiteľstva. Pre volebné obdobie r. 2018 - 2022 Uznesením č. 165/2018 zo dňa 02.12.2018 boli zvolení členmi obecnej rady prof. Dr. Ing. Martin Decký a p. Marta Rašovcová a v zmysle zákona o obecnom zriadení menovaný zástupca starostu obce je aj členom obecnej rady - p. Pavol Ballay.

Obecné zastupiteľstvo:

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Hlavnou úlohou poslancov je všestranná starostlivosť o rozvoj obce a o jej obyvateľov. Obecné zastupiteľstvo sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za tri mesiace. Rokovania obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné, za neverejné ho môže vyhlásiť ak sú predmetom rokovania informácie chránené osobitnými zákonmi. Podrobné pravidlá o rokovaní obecného zastupiteľstva upravuje rokovací poriadok.

Dňa 10.11.2018 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí. Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva konaného dňa 02.12.2018 zložili sľub poslanci obecného zastupiteľstva: Pavol Ballay, prof. Dr. Ing. Martin Decký, Mgr. Andrea Dobroňová, Bc. Daniela Ďuriníková, Štefan Hôrečný, Ján Hrazdára, Bibiána Odváhová, Marta Rašovcová a Ing. Marián Chamaj vzhľadom k neprítomnosti, zložil sľub na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva konanom dňa 13.02.2019.

Komisie obecného zastupiteľstva:

- *Komisia pre sociálne, bytové otázky a zdravotníctvo:*
predseda: Štefan Hôrečný
členovia: Iveta Kurotová, Mgr. Danko Kramarová, Gabriela Možješová, Andrea Randíková
- *Komisia pre vzdelávanie a kultúru:*
predseda: Marta Rašovcová
členovia: Bibiána Odváhová, Elena Družkovská
- *Komisia pre dopravu, výstavbu a životné prostredie:*
predseda: prof. Dr. Ing. Martin Decký
členovia: Ing. Vladislav Belák, Ing. Michal Capanda, Roman Družkovský, Bc. Daniela Ďuriníková, Branislav Hoferica do 12.05.2020, Ing. Simona Hofericová od 27.05.2020 -

Uznesenie OZ č. 44/2020 z 27.05.2020, Ing. Ľubomír Hvizdák, Ing. Marián Jurašík a Rudolfa Sládková

- *Komisia podľa čl. 7 ods. 5 zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov:*
predseda: Pavol Ballay
členovia: Mgr. Andrea Dobroňová, Bc. Daniela Ďuriníková

Obecný úrad:

Obecný úrad: je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje administratívne, organizačné a ekonomické veci. Zabezpečuje plnenie úloh podľa zákonov SR, vnútorných predpisov obce a rokovaní orgánov obce. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Zamestnanci obecného úradu:

- Mgr. Danka Kramarová - samostatný odborný referent (miestne dane a poplatky, pokladňa, sociálne služby, matrika, krízové riadenie, nájomné bytovky),
- Rudolfa Sládková - samostatný odborný referent (účtovníctvo, rozpočtovníctvo, evidencia majetku, prenesené kompetencie úsek: spoločný stavebný úrad, školstvo, CD a MK, podateľňa),
- Ing. Simona Smolková - samostatný odborný referent (mzdy, register obyvateľov SR, register adries, životné prostredie, kultúra, verejné obstarávanie, zástupkyňa matrikárky) - k 31.12.2018, od 01.01.2019 nástup na materskú a následne rodičovskú dovolenku,
- Monika Kilianová - zástup počas materskej a rodičovskej dovolenky od 01.12.2018,
- Miroslav Dobroň - vedúci zamestnanec Miestnej prevádzky prác a služieb,
- Peter Zaduban – stavebný robotník Miestnej prevádzky prác a služieb
- Zdenko Zaduban - robotník Miestnej prevádzky prác a služieb,
- Anna Zadubanová - upratovačka,
- Ivan Hluchý - pomocný pracovník Miestnej prevádzky prác a služieb a hospodár športového areálu,

Rozpočtové organizácie:

Názov: Základná škola s materskou školou P.V. Rovnianka

Sídlo: Školská 248/5, 013 41 Dolný Hričov

Štatutárny orgán: riaditeľ - Mgr. Ivan Brezovský

Základná činnosť:

Základná škola poskytuje základné vzdelanie, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú a ekologickú výchovu žiakov a pripravuje ich na ďalšie štúdium a prax.

Základná škola P. V. Rovnianka vznikla v roku 1953. Prvé náznaky vyučovania však pochádzajú už z roku 1853. Škola nesie čestný názov po Hričovskom rodákovi Petrovi Víťazoslavovi Rovnianskovi, slovenskom národovcovi, ktorý pôsobil v Amerike. Od 01.04.2002 je samostatným právnym subjektom a od 01.01.2005 je jej súčasťou aj materská škola. Sídli v dvoch budovách. V školskom roku 2020/2021 mala škola 203 žiakov (primárne vzdelávanie 74 žiakov, nižšie sekundárne vzdelávanie 128 žiakov), z toho 1 žiaka študujúceho v zahraničí. Škola je navštevovaná žiakmi z miestnej časti Peklina, spádových obcí: Hričovské Podhradie, Paština

Závada a od 5. ročníka aj žiakmi z obce Horný Hričov. Na škole vyučuje 16 pedagogických zamestnancov v ZŠ, 4 pedagogickí zamestnanci v MŠ, 2 pedagogickí zamestnanci v ŠKD a 1 asistent učiteľa. Prevádzkových - nepedagogických zamestnancov je celkom 10 (3 v ZŠ, 2 v MŠ a 5 v ŠJ). V školskom roku 2020/2021 mala škola 11 učební, ktoré slúžili ako kmeňové. Súčasťou školy je tiež školský klub detí (56 detí), ktorý zabezpečuje výchovu a vzdelávania i v čase mimo vyučovania, školská jedáleň a materská škola, ktorú navštevovalo 49 detí a z toho 25 detí, ktoré mali 1 rok pred plnením povinnej školskej dochádzky. V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov z obce prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre deti so zdravotným znevýhodnením.

ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove patrí popredné miesto v rebríčku úspešnosti v súťažiach. Tentokrát v štyroch olympiádach: Michaela Kršková získala 1. miesto v okresnom kole Matematickej olympiády, Jozef Aurel Králik získal 1. miesto v Olympiáde z anglického jazyka, v okresnom kole Dejepisnej olympiády obsadila Barbora Janáková 2. miesto a ďalší úspech zaznamenal v Biologickej olympiáde Jakub Dobroň.

Základná škola s materskou školou P.V. Rovnianka v Dolnom Hričove hospodári s vlastnými finančnými prostriedkami a je napojená na rozpočet obce.

Od 01.09.2016 so súhlasom zriaďovateľa je zaradené Elokované pracovisko Školská 248/5 ako súčasť Súkromnej základnej umeleckej školy, Skalka 34, 013 11 Lietavská Lúčka s umeleckými odbormi: hudobný (flauta, gitara, klavír a spev), výtvarný a tanečný.

Nadobudnutím účinnosti zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola zadefinovaná ako iniciatívny a poradný orgán školskej samosprávy rada školy, ktorá je zložená zo zástupcov pedagogických a ostatných zamestnancov, zástupcov rodičov a delegovaných zástupcov zriaďovateľa. Jej poslaním je vyjadrovať a presadzovať verejné záujmy, záujmy žiakov, rodičov a zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Pri ZŠ s MŠ pracuje aj Rada rodičov. Rodičia sú jedným z najdôležitejších partnerov školy a nevyhnutnou úlohou vedenia školy je úzka spolupráca s nimi. Hlavnou náplňou je rozhodovanie o použití finančných príspevkov, pomoc pri organizovaní školských podujatí...

V školskom roku 2020/2021 už úplné uzavretie škôl a vynútený prechod na dištančné vzdelávanie v dôsledku pandémie sa nerealizovalo. Z dôvodu výskytu ochorenia COVID-19 v jednotlivých ročníkoch na základe rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiline bola nariadená karanténa. Postupne sa v karanténe nachádzali všetky ročníky základnej školy. Z dôvodu zamedzenia šírenia tohto ochorenia bolo rozhodnuté riaditeľom školy, Mgr. Ivanom Brezovským, u týchto ročníkoch o dištančnom vzdelávaní.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce a jej samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jej obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Vízie obce:

Obec Dolný Hričov má v súčasnosti k dispozícii Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015 - 2021, ktorého cieľom bolo dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limit a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja môže v obci Dolný Hričov napomôcť k zlepšeniu vybavenosti obce základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského

života v obci, zlepšení sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to, môže realizácia opatrení stanovených Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti.

Ciele obce:

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Dolný Hričov aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy tak, ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok:

Obec Dolný Hričov je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Svoje úlohy môže obec financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajinami a s inými právnickými a fyzickými osobami.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je nepripustné. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom

účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí - súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o účtovnej závierke. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorom. Pre obce to ustanovuje aj § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu z prípravných prác, uzatvorenia účtovných kníh a zostavenie účtovnej závierky.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce:

Obec Dolný Hričov je situovaná v Bytčianskej kotline na terasovitých náplavách Váhu, východná časť chotára v severnej časti Strážovských vrchov. Územie obce Dolný Hričov sa rozprestiera sčasti na rovine v údolí Váhu, ktorý je zároveň hlavným vodným tokom a do ktorého sa vlievajú menšie potoky tečúce zo svahov chotára: Vinný jarek, Staňov potok, Závadský potok, ktoré majú malé množstvá vody. Územie sa však sčasti rozprestiera aj na kopcoch, ktoré ju ohraničujú. V tejto súvislosti možno spomenúť, že do jej katastra zasahuje chránená oblasť - Súľovské skaly. V okolí murovaného hradu (postaveného v rokoch 1235 - 1241) je situovaných niekoľko jaskýň. Neďaleko obce sa nachádza chránený prírodný útvar - známa Hričovská skalná ihla, s ktorou je spojené množstvo povestí.

Územie obce od roku 1992 tvoria dve nezávislé katastrálne územia - Dolný Hričov a Peklina.

Chotár obce sa využíva na poľnohospodárske a taktiež na turistické a rekreačné účely. Poloha obce je veľmi výhodná vzhľadom na to, že sa nachádza v tichej prírodnej lokalite v blízkosti turisticky vyhľadávanej lokalite, s vybudovanou infraštruktúrou a preto je možné ju považovať za obec s veľkým potenciálom rozvoja, rekreácie a agroturistiky. Je vzdialená iba 12 km od mesta Žilina, ktoré je zároveň sídlom Žilinského okresu a Žilinského samosprávneho kraja. Do týchto zložiek je obec aj administratívne začlenená, je členom regiónu „Horné Považie“.

Susedné mestá a obce:

Obec hraničí na severe s obcou Horný Hričov a Kotešová. Na východe s obcou Žilinská Lehota v blízkosti mesta Žilina, na juhu s obcou Ovčiarsko, Paština Závada, na juhozápade s Hričovským Podhradím a na západe s obcou Hlboké nad Váhom (mesto Bytča).

<i>Celková rozloha obce:</i>	1 245 ha, z toho katastrálne územie Peklina 340,50 ha
<i>Nadmorská výška:</i>	stred obce má nadmorskú výšku 316 m.n.m., v katastri sú výšky od 315 do 450 m.n.m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov:

Hustota obyvateľstva predstavuje 133,98 obyvateľov/km², pričom počet obyvateľov k 31.12. 2021 bol 1 668 (820 mužov, 848 žien), z toho v miestnej časti Peklina počet obyvateľov

k 31.12.2021 bol 197 (87 mužov, 110 žien), bez trvalého pobytu obec eviduje 28 občanov (20 mužov, 8 žien).

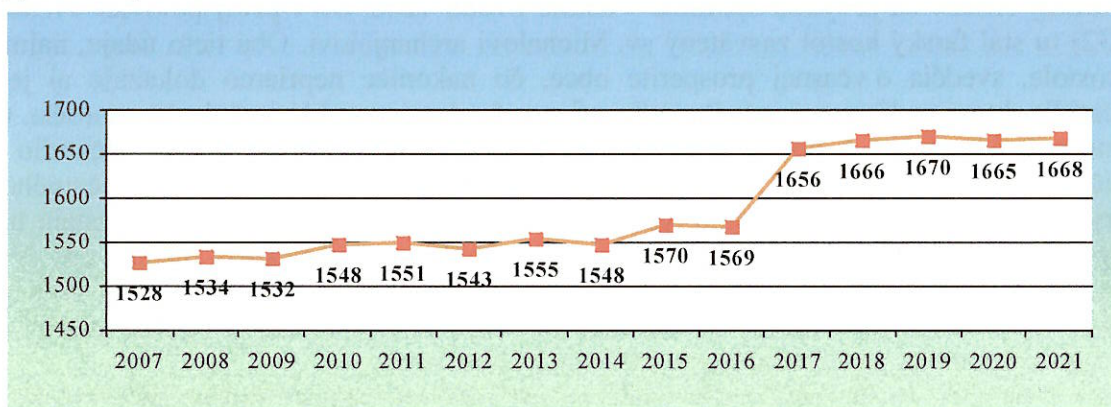
Národnostná štruktúra:

V obci Dolný Hričov žijú obyvatelia prevažne slovenskej národnosti, obec eviduje 5 občanov inej národnosti a to 3 - Česko, 2 - iná (Tunis, Thajsko).

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: najväčší podiel tvorí Rímskokatolícka cirkev. Okrem vyššie uvedeného zastupujú v obci svoje miesto obyvatelia bez vyznania alebo náboženská príslušnosť nie je zistená. Najmenší podiel obyvateľov tvoria občania patriaci do Evanjelickej cirkvi a Gréckokatolíckej cirkvi.

Vývoj počtu obyvateľov:

Rok	Počet obyvateľov	Index stárnutia
1991	1 386	75,50
2001	1 496	84,72
2009	1 607	
2010	1 625	119,48
2011	1 660	
2012	1 685	128,74
2020	1 670	
2021	1 651	121,60
k 31.12.2021	1 668	

Zdroj: sodb.infostat.sk 2021

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celoročného priemeru odlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva v Slovenskej republike sa za posledných 10 rokov zmenilo, proces stárnutia sa zintenzívnil. Štruktúra obyvateľstva obce v dôsledku stálej prevahe poproduktívneho obyvateľstva v blízkej budúcnosti prinesie demografický problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva. Jediná pomoc by bola nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny.

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci:

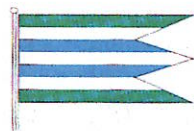
Na ÚPSVaR bolo k 31.12.2021 evidovaných celkom 41 uchádzačov o zamestnanie, z toho 16 mužov a 25 žien. Dlhodobo evidovaná bola 1 osoba - muž.

5.4. Symboly obce

Erb obce:

Všeobecne sa za erb obce považujú z pažite vyrastajúce tri kvety. Keď sa na znak obce pozrieme detailnejšie, v symbole spoznáваме bodliaky. Táto rastlina ako symbol obcí na severnom Slovensku nie je zriedkavá. Erbom Dolného Hričova je modrý štít, v ktorom zo zelenej pažite vyrastajú tri strieborné (resp. biele) bodliaky z oboch strán doprevádzané dvomi zelenými halúzkami.

Vlajka obce:

Vlajku obce tvorí 7 pozdĺžnych pásov zelenej, modrej a bielej farby. Je ukončená zástrihom do jednej tretiny dĺžky.

Pečať obce:

Dolný Hričov sa prvýkrát spomína v listine z roku 1208. Už v prvej polovici 14. storočia (r. 1332) tu stál farský kostol zasvätený sv. Michalovi archanjelovi. Oba tieto údaje, najmä správa o kostole, svedčia o včasnej prosperite obce, čo nakoniec nepriamo dokazuje aj jej erbové pečatidlo, ktoré podľa renesančného štítu a formy kruhopsu sa hlási už do 16. storočia. Odtlačok tohto pečatidla našiel J. Fojtík na dokumente z roku 1778. Najstaršie známe pečatidlo Dolného Hričova má kruhopis: „+ SIGILLVM . PAGI . ALSO . HRI(cso)“. V strede pečatného poľa je vyrytý štít, ktorý je svojou formou typický pre 16. storočie. V štíte z pažite vyrastajú tri kvety - resp. tri bodliaky. Dolný Hričov teda už v 16. storočí používal vyspelý obecný erb. Vzhľadom na prvú zmienku o obci už na začiatku 13. storočia a vzhľadom na existenciu kostola v obci už v prvej polovici 14. storočia predpokladáme, že Dolný Hričov používal vlastné obecné pečatidlo už aj pred spomenutým renesančným erbovým pečatidlom.

Dolný Hričov od 16. storočia používa obecný erb v pravom zmysle slova, keďže symbol obce sa nachádza v štíte. J. Fojtík, ktorý toto pečatidlo objavil - objavil jeho odtlačok, obecný erb opísal ako tri kvety. Tento istý symbol avšak už bez štítu, sa nachádza aj na ďalšom obecnom pečatidle z 18. storočia. V jeho oválnom poli je vyrytá pažiť, z ktorej opäť vyrastajú tri kvety. Nevšimol si, že na tejto mladšej pamiatke z pažite po stranách vyrastajú aj dve halúzky. V hornej tretine pečatného poľa je vyrytý názov obce: „ALSO * * HRICSO“. Odtlačok tohto pečatidla J. Fojtík našiel na dokumente z roku 1831. Ďalší jeho odtlačok sa našiel v Štátnom oblastnom archíve v Bytči na písomnosti z roku 1832 a M. Klapita ho objavil ešte aj na dokumente z roku 1850. Rovnaký symbol a rovnaký text je aj na ďalšom pečatidle Dolného Hričova, ktorého odtlačky sa zachovali na listoch z roku 1862 - 1873. Jediným rozlišovacím prvkom medzi oboma pečatidlami je usporiadanie hviezdíčiek v názve obce. Na staršom sú tri hviezdíčky vyryté vedľa seba, na mladšom pečatidle sú vyryté do trojuholníka. Toto pečatidlo obec určite používala až do začiatku XX. storočia. V druhej polovici 19. storočia súčasne s najmladším obecným pečatidlom začal Dolný Hričov používať aj nápisovú pečiatku s textom: „ALSÓ HRICSÓ KOSZÉG“. Našla sa na dokumentoch z r. 1880 - 1884. Táto nápisová pečiatka ešte nevylúčila z používania pečatidlo so znakom obce. Z kancelárskej praxe ju vylúčila až nasledujúca nápisová pečiatka s textom: „TRENCSÉN VÁRMEGYE ALSÓRICSO KOZSÉG *1906“. Túto najmladšiu známu pečiatku obce vyhotovil budapeštiansky kovorytec Ignác Felsenfeld.

5.5. Logo obce

Logo obce je totožné s erbom Dolného Hričova. Erbom obce Dolný Hričov je modrý štít, v ktorom zo zelenej pažite vyrastajú tri strieborné (resp. biele) bodliaky z oboch strán doprevádzané dvomi zelenými halúzkami.

5.6. História obce

Obec sa spomína od roku 1208. Prvá doložená listina o Dolnom Hričove je z roku 1208 ako Ryzioia, z roku 1254 ako Hyrychou, z roku 1282 ako Inferior Herichou, z roku 1598 ako Also Hricho, z roku 1773 ako Dolný Hrčow, z roku 1808 ako Dolní Hryčow, maďarsky Alsóhricsó, Alsóricsó. Nitriansky župan Tomáš listinne potvrdzuje vlastníctvo biskupa RYZOIA (Ryčou - odtiaľ pochádza názov obce) tohto územia. Listina vymedzuje hranice územia.

Z archeologických nálezov sa dozvedáme, že územie obce bolo osídlené už v predhistorickej dobe (v roku 1961 pri železničnej stanici bol nájdený sekeromlat a na rozhraní Dolného Hričova a Ovčiarska desiatky bronzových vretien). Kostí, črepiny, časť žeriavu, sú svedectvom osídlenia z doby pred Veľkou Moravou. História obce je úzko spätá s hradom, ktorý vzniká v r. 1235-1241. Spolu so Súľovom a Lednicou patrí hrad Hričov k najmenším slovenským hradom. Jeho prvým historickým majiteľom bola katolícka cirkev. Počas jej správy hradu došlo ku kolonizácii územia. Hrad neskôr prechádza z rúk do rúk na striedanie: z rúk kráľa do rúk šľachty a opačne. Stáva sa z neho sídlo lúpežných zbojníkov. Posledným majiteľom hradu Hričov bol Jozef Esterházy, majiteľ bytčianskeho panstva.

Začiatkom 18. storočia hričovský hrad vyhorel, stratil svoju obrannú funkciu, a - spustol. V súčasnosti je z hradu zrúcanina, kde sú však zachované nezvratné dôkazy o jeho minulosti, ktoré stále priťahujú turistov. Obec patrila panstvu Hričov, neskôr panstvu Bytča. V roku 1598 mala 30 domov, v roku 1720 mala 20 daňovníkov, v roku 1784 mala 81 domov, 98 rodín a 547 obyvateľov, v roku 1828 mala 70 domov a 637 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, prácou v lesoch a drotárstvom. V minulosti pestovali chmeľ.

V okolí hradu obyvateľ Hričova Martin Kabašta vyhľbil viacero jaskýň, do ktorých sa možno ukryť pred nepriaznivým počasím.

V roku 1556 bol v obci postavený kaštieľ, slúžiaci ako mýtnica. Starobyľý kostol z prelomu 13. a 14. storočia nesie znaky románskeho a gotického štýlu.

Raný aj neskorý feudalizmus - to bolo vždy jarmo svetskej i cirkevnej vrchnosti, ktoré „dovolili zrušiť“ poddanstvo až o storočie neskôr ako vo vyspelých európskych štátoch. Vojenské výpravy Turkov a Tatárov, protihabsburské povstania uhorskej šľachty proti cisárskej Viedni až do konca 18. storočia vydrancovali obce, zničili úrody, kopytá ich koňov „rozorali“ ornú pôdu. Počas piatich storočí nebolo v tejto krajine pokoja. Len 150 rokov relatívneho mieru (po porážke Turkov a vyhnaní kuruckých vojsk z územia Slovenska) umožnilo aký - taký pokrok a pokojný život občanov, život bez drancovania a prenasledovania a útekov do hôr. Ľudia potom, čo mohli odísť zo svojich bydlísk, hľadali nové usídlenie aj za cenu klčovania a vydobytia kúskov pôdy na nových územiach Slovenska, nie tam, kde po stáročia prechádzali drancujúce vojská. K takýmto podmienkam života sa pridávali cholery (1831), záplavy a povodne, neúrody, požiare (napríklad v roku 1921). Treba vysloviť obdiv generáciám potomkov prvých osídlených Slovákov, ktorí dokázali prežiť tieto kruté podmienky životnej existencie.

Dolný Hričov po roku 1918 zažil oslobodenie spod maďarského útlaku a jazykovej nadvlády. Začal hospodársky rozvoj, kultúrny rozvoj, slovenčina v školách, rast vzdelania. To všetko zastavila veľká hospodárska kríza po roku 1929. Po roku 1936 dochádza k rastu životnej úrovne obyvateľstva napriek zaostávaniu Slovenska za Českými historickými krajinami (zásluhou českej politiky voči Slovensku). Onedlho však začína nová apokalypsa - druhá svetová vojna. Vznikol síce Slovenský štát, ale pod patronátom hitlerovského Nemecka. Dolný Hričov prežil aj totalitný štát za komunistickej éry so všetkým sprievodnými javmi - nielen pri výstavbe nových budov, zakladania JRD, združstevňovania, rozvoja školstva a kultúry, ale aj prenasledovanie cirkví, kňazov, nepohodlných ľudí; nielen práca pre všetkých ľudí (neveľmi platená) ale aj vláda jedinej strany, neznášajúca odporcov a kritikov.

V súčasnosti patrí obec Dolný Hričov medzi najvyspelejšie obce žilinského okresu. Má vybudované inžinierske siete, je plynofikovaná, má svoje zdravotné stredisko - zubára, plne organizovanú základnú školu, do nej chodia žiaci aj z okolitých obcí. Obec Dolný Hričov dnes vytvára priaznivé podmienky pre podnikanie, pre živnostníkov, aj väčšie podnikateľské subjekty.

5.7. Pamiatky

Najstaršou zachovalou budovou v obci je rímsko-katolícky kostol z 13.-14. storočia. Presný rok stavby sa nezistil. Kostol i faru dali pravdepodobne postaviť prví majitelia hričovského hradu. Kostol nesie znaky románskeho aj gotického slohu. Pôvodný kazetový strop bol v neskorších rokoch požiarom poškodený a nahradený klenbou. Kazetový strop bol vyšší ako terajšia klenba. Dôkazom sú zvyšky vnútorných malieb ktoré sa zachovali nad klenbou na povale. Maľby boli čiastočne zreštaurované v roku 1964. Podľa odborníkov tieto maľby pochádzajú zo 14. storočia. Sú to fragmenty väčších kompozičných celkov, veľkých obrazov, ako: Posledná večera, Nanebevstúpenie Krista, Kristus na Mangorle, a pod. Zachovali sa iba horné časti fragmentov. Ostatné časti boli zakryté neskoršími nátermi. Okolo kostola sa pochovávalo, pod podlahou kostola bola hrobka, v nej pochovávali hradné panstvo. Stopy po hrobke boli nájdené pri oprave kostola v rokoch 1947-48. Vchod do hrobky bol zamurovaný. Na vonkajších múroch kostola sú vyryté kratšie latinské texty, maľované dvojkrúhy s krížom, v medzikruží sú mená zomretých, ktorí boli popri kostole pochovaní. Románsko-gotický kostol prechádza v roku 1616 zmenou. Juraj Thurzo dal v tomto roku kostol zrenovovať, a tak dostal svoju renesančnú podobu - vonkajšiu i vnútornú, ktorú si fakticky zachoval až dodnes. V roku 1087 dostáva kostol kamennú obkládku na rohoch, v roku 1822 obnovili okolo kostola murovanú ohradu.

Najpozoruhodnejšou pamiatkou, ktorá sa dosiaľ v kostole zachovala, je gotická klenba nad hlavným oltárom. Veža kostola je v pôvodnom tvare, postavená v románskom slohu. Pri opravách v rokoch 1960-62 bol obnovený románsky oltár oproti hlavnému oltáru. Na pôvodnom oltári bol nápis z roku 1576, podľa ktorého je kostol zasvätený pamiatke sv. Michala. Z príležitosti vysviacky sa dosiaľ zachovala pamiatka: každoročné Michalské hody.

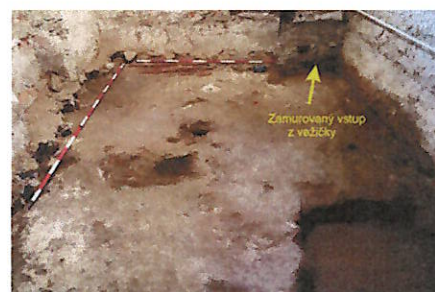
Druhou najstaršou budovou je bývalý kaštieľ, postavený v 16. storočí. Postavil ju pravdepodobne staviteľ talianskeho pôvodu Ján Kilián, ktorý postavil aj Bytčiansky zámok. Budovu dali postaviť hričovskí hradní páni, ktorí vyberali i mýto od furmanov a kupcov. Jedno poschodie pod kaštieľom je priechodom; miestom, kde hradní páni vyberali mýto.

V bašte kaštieľa sídlil

mýtnik a ozbrojená stráž. Pôvodne mala mýtnica štyri veže na nárožiach, avšak tri z nich boli začiatkom 20. storočia asanované. Do 50. rokov 20. storočia sa zachovala iba jedna veža, potom bola i tá rozobratá. Začiatkom 20. storočia od majiteľa baróna Poppera odkúpilo budovu urbárne spoločenstvo. Neskôr budova slúžila ako

kino, kancelárie, agitačné stredisko. Do súčasnosti (až do výstavby kultúrneho domu) v nej bolo umiestnené obecné kultúrne stredisko, ústredňa slovenských telekomunikácií, urbárske spoločenstvo. Priechod cez budovu bol zrušený už na začiatku 19. storočia. Historická podoba tejto budovy - jej podoba sa nachádza na maľbe p. Pavla Midulu. Budova bývalého kaštieľa je zaradená medzi celonárodné kultúrne pamiatky. V súčasnej dobe Považské múzeum v spolupráci so Slovenským národným múzeom v Martine naďalej realizuje archeologický výskum tejto renesančnej mýtnice, o objekt ktorej sa stará Združenie priateľov Hričovského hradu. Výsledkom výskumu bolo objavenie fragmentu muriva zaniknutej veže

a objavenie staršieho, doposiaľ neznámeho muriva pod objektom. V interiéri sa objavila vápenno-hlinená pôvodná podlaha a pod ňou kolové jamy po staršej pravdepodobne stredovekej stavbe.

Rozhodnutím Pamiatkového úradu Slovenskej republiky č. PUSR-2018/207-8/20839/KIR zo dňa 15.03.2018 bola do Registra nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu zapísaná nehnuteľná kultúrna pamiatka „**Zvonica**“ nachádzajúca sa v k.ú. Peklina. Je vystavaná pravdepodobne koncom 19. storočia, je jednou z najstarších zachovaných stavieb pôvodne samostatnej obce Peklina, pričom architektúra objektu je zachovaná od doby výstavby bez sekundárnych zásahov. Vežová stavba na štvorcovom pôdoryse zastrešená ihlancovou strechou s podlomenicou, pôvodne krytá dreveným šindľom, je tvorená spodnou murovanou časťou s obdĺžnikovými zvukovými otvormi a nikou nad vstupom so sochami Panny Márie a Ježiša, a hornou drevenou časťou vybudovanou zo zvislo kladených dosák s otvormi (výzorníkmi) kruhového tvaru a v tvare osemcípnej hviezdy. Zvon vo zvonici zdobený rastlinnou výzdobou, reliéfom Krista a nápisom s datovaním bol uliaty firmou Fischer z Trnavy v roku 1920. Zvonica je nositeľom historickej, urbanistickej a architektonickej pamiatkovej hodnoty. V období od 06.09.2018 do 14.09.2019 bola uskutočnená na základe povolenie Krajského pamiatkového úradu v Žilina, pri dodržaní stanovených podmienok, obnova tejto národnej kultúrnej pamiatky (zdegradované časti omietok odstrániť a doplniť novými omietkami na báze tradičných omietok - nový náter vonkajších fasád realizovať vo farbe slonovej kosti v celom rozsahu, sivý náter sokla nerealizovať - drevené časti zvonice očistiť od starých náterov a následne aplikovať priehľadný konzervačný náter (nie lesklý).

Hričovská skalná ihla je chránená prírodná pamiatka, na ktorú sa viažu viaceré povesti. Cez hričovský chotár tečie rieka Váh, ktorá v minulosti spôsobila viacero povodní. Najväčšia z nich bola v roku 1813. Skalný objekt ihlovitého tvaru (skalná ihla) s výškou asi 10 m na rozhraní Súľovských vrchov a Považského podolia. Skalná ihla je zvyškom pôvodne väčšieho brala, ktoré sa vplyvom zvetrávania rozpadlo. Je morfológickou zaujímavosťou. V dolnej časti sa nachádza malé skalné okno - je to jediná skalná

ihla na Slovensku s uškom. Od roku 1965 je vyhlásená za prírodnú pamiatku s výmerou 6 300 m².

5.8. Významné osobnosti obce

Peter Vít'azoslav Rovnianek

Narodil sa 27. júna 1867 v Dolnom Hričove. Absolvoval dedinskú školu v rodnej obci, tri ročníky Gymnázia v Žiline, jeden ročník Gymnázia v maďarskom Jászberénye. Potom pokračoval v štúdiu na Gymnáziu v Nitre, kde po absolvovaní dvoch rokov filozofie a zložením skúšok zo 7. a 8. ročníka ukončil gymnaziálne štúdium vyznamenaním pri maturite. V roku 1886 vstúpil do kňazského seminára v Pešti. Ako v gymnáziu, tak aj pri štúdiu teológie vynikal v prospechu a skúšky zložil vždy ako "primus eminenter". Nemohol sa zmieriť s tvrdou skutočnosťou, že sa študenti Slováci ani súkromne nemohli vzdelávať vo svojom rodnom jazyku a literatúre a tak sa pripraviť na svoje budúce pôsobenie medzi svojimi rodákmi. Rovnianek neskrýval svoje národné povedomie a príslušnosť k Slovákom. V snahe sprístupniť knižnicu slovenských autorov a slovenskú literatúru zriadenú pre študentov pripravoval spolu s priateľom a kolegom zo štúdia Andrejom Bielekom z Rakovej petíciu za otvorenie knižnice. Táto pripravovaná akcia pobúrila ich

maďarských spolužiakov ako i predstavených seminára a Rovnianka s Bielekom vylúčili nielen zo seminára ale i zo všetkých vysokých škôl v Uhorsku. Po odchode zo seminára dňa 30. mája 1887 dostali zvláštne povolenie ukončiť učebný rok. Po úspešnom absolvovaní skúšok odchádza do Kláštora minoritov v Rakúsku, kde mu bola poskytnutá možnosť študovať na univerzite v Štýrskom Hradci. Tu sa zdokonalil v nemčine a francúzštine.

V júni 1888 zomiera následkom zranenia Rovniankov otec, syn Peter sa však domov vracia až po jeho smrti. Začiatkom augusta sa konali matičné slávnosti v Martine, ktorých sa Rovnianek zúčastnil s túžbou poznať osobne predákov Matice - Mudroňa, Vajanského, Dulu, Škultétyho, Halaša a i...

Nadchnutý ovzduším Martina sa odoberá do Ameriky. Na pôdu Spojených štátov vystupuje dňa 5. septembra 1888 z nemeckej lode Adler. Stáva sa žurnalistom - redaktor časopis "Nová vlasť", prekladá, píše príspevky do Katolíckych a Národných novín, zaviedol do Amerikánskoslvenských novín namiesto východoslovenského nárečia spisovnú slovenčinu, od roku 1901 vydával Slovenský denník, ktorý bol prvým slovenským denníkom v Amerike, humoristicko - satirický časopis Rarášek, literárny časopis Maják a hospodársky časopis Slovaktownske hlasy. Taktiež vydával slovenské kalendáre, beletriu a dokonca i náučne - popularizačné práce - "Národ a národnosť", "Dejepis Slovákov od najstaršej doby do dnešných časov". Jeho zásluhou bola verejnosť informovaná o Slovákoch a to predovšetkým článkami, ktoré o Slovákoch písal v časopise "The Emigrant" a brožúrkou "Kto sú Slováci", vydanou v roku 1893. Väčšina článkov bola písaná v národnom duchu, poučné, výchovné, bez milosti krešúce odrodilstvo, odnárodňovanie a "maďarónstvo" u Slovákov. Ostro kritizoval maďarizáciu a zásah vlády proti Slovákom, čo sa dovtedy nikto neodvážil. Pochopiteľne týmto pobúril proti sebe nielen vládu v Uhorsku, ale aj v Amerike žijúcich Maďarov a odrodilcov Slovákov.

V roku 1890 založil Slovenský spolok budovaný v čisto národnom duchu, bez rozdielov náboženského presvedčenia. O rok neskôr založil Spolok slovenských žien - Živenu. Bol spoluzakladateľom Matice Slovenskej v Amerike a aktívne sa zúčastnil aj pri zakladaní Slovenskej telocvičnej jednoty Sokol a Slovenskej ligy. V roku 1907 ho ruská vláda vymenovala za svojho vicekonzula v Pittsburgu. Zároveň sa v tomto roku oženil v Pittsburgu s Almou Meyer.

Ďalšou významnou udalosťou v živote amerických Slovákov bolo založenie Ústredného slovenského národného výboru v New Yorku 17. októbra 1905.

Ako prvý reagoval na krivdu, ktorá sa stala v roku 1910 pri sčítaní ľudu. Slovenských vystaňovalcov zapísali do rubriky "Hungarians", čo sa hlboko dotklo ich národného povedomia. Rovnianek zvolal do Pittsburgu 7. marca 1910 predstaviteľov národných časopisov slovenských, chorvátskych, slovinských, rusínskych a spoločne sa dohodli, že vytvoria delegáciu do Washingtonu, ktorá následne americkému prezidentovi predniesla návrh na zmenu sčítacích hárkov. Boli natoľko presvedčiví, že americký prezident napriek tomu, že sčítacie lístky už boli vytlačené, návrh podpísal.

P. V. Rovnianek svoje mimoriadne schopnosti uplatnil aj v ekonomickej oblasti. Založil prvú slovenskú notársku kanceláriu na pomoc prisťahovalcom, ktorá vystavovala cestovné pasy, vybavovala pohybové formality, agendu, výmenu peňazí, založil v USA banku pre Slovákov, mal nemalú účasť v podnikateľskej sfére. Stal sa známou osobnosťou aj vo vyšších politických kruhoch. No v čase hospodárskej krízy v Amerike následkom finančných krachov, rôznych podvodov, nežičlivcov a závistníkov Rovniankove podniky utrpeli tak veľké straty, že po zásahu štátnych úradov prišiel o všetko, aj o svoj osobný majetok. Vyčerpaný a sklamaný po 23 ročnej namáhavej práci 26. júla 1911 opustil Pittsburg hmotne i duševne ožobráčený. Odišiel do dobrovoľného azylu s vidinou, že v bohatých zlatonosných krajoch Colorada a Nevady nájde zlato, aby mohol nahradiť všetky dlhy. Bolo to 22 rokov bezútešnej námahy. Ale keď už začalo svitať na lepšie časy, náhle zomrel na infarkt 16. novembra 1933 v Hornitos - Californii. Pozostatky sú uložené v Chicagu.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola s materskou školou P. V. Rovnianka Dolný Hričov.

Základná škola - výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCDE2. Prevádzka školy je jednozmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení školského klubu detí, záujmová činnosť a organizačné aktivity rôzneho charakteru.

Materská škola – pre deti predškolského veku je zabezpečená celodenná starostlivosť v obci. V materskej škole pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktorí pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Materskú školu navštevujú deti vo veku 3 - 6 rokov.

Na mimoškolské aktivity je zriadená:

- Od 01.09.2016 so súhlasom zriaďovateľa je zaradené Elokované pracovisko Školská 248/5 ako súčasť Súkromnej základnej umeleckej školy, Skalka 34, 013 11 Lietavská Lúčka s umeleckými odbormi: hudobný (flauta, gitara, klavír, spev) tanečný a výtvarný.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na:

- zabezpečenie rozumovej výchovy v zmysle vedeckého poznania v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie, na poskytovanie mravnej, estetickej, pracovnej, zdravotnej, telesnej a ekologickej výchovy žiakov a na prípravu na ich ďalšie štúdium a prax.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť v obci:

Zubná ambulancia

Rozhodnutím ŽSK č. 05952/2020/OZ-4 z 16.04.2020 k termínu 31.10.2020 bolo zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom povolaní zubný lekár v študijnom odbore zubné lekárstvo a v špecializovanom odbore stomatológia.

Od 01.11.2020 bola zdravotná zubná starostlivosť pre občanov zabezpečená spoločnosťou SK Dental Trnava, s.r.o., Dňa 09.12.2020 poslanci obecného zastupiteľstva navrhli venovať maximálnu pozornosť propagácii zariadenia zubnej ambulancie, o ktorú záujem prejavil MDDr. Anton Farkhat v zastúpení spoločnosti ArtDent SK s.r.o., Žilina. Dňa 24.11.2021 obecné zastupiteľstvo na svojom verejnom zasadnutí schválilo Zmluvu o dielo: „Stavebné úpravy zubnej ambulancie“.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na:

- poskytovanie zdravotnej zubnej starostlivosti.

6.3. Sociálne služby

Sociálne služby v obci zabezpečuje:

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení s pobytovou formou. Najbližšie zariadenie s pobytovou formou sa nachádza v Bytči a v Žiline, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba je registrovaná, ale v súčasnosti nie je v prevádzke. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečovania a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec nemá vytvorenú

funkciu sociálneho pracovníka na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Sociálna agenda je zabezpečená dodávateľsky. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci. Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu verejných subjektov poskytujúcich sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre obec. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Neverejný poskytovateľ spoločnosť Dream Life, s.r.o., Mojs 191 plánuje vybudovať v územnom obvode obce Dolný Hričov zariadenie sociálnych služieb s pobytovou formou – „Novostavba domova sociálnych služieb Dolný Hričov“. Účelom je vybudovanie moderného areálu DSS pre pobyt seniorov s kompletnou vybavenosťou, lekárskou starostlivosťou, ubytovaním a možnosťami trávenia voľného času.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby),
- stretnutia dôchodcov,
- zabezpečenie stravovania ZŤP nad 50 rokov veku života a dôchodcom nad 70 rokov veku života,
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia,...),
- v prípade potreby zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

V súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19, spôsobeným korónovým vírusom SARS-CoV-2 na území SR Obec Dolný Hričov prijala opatrenia ako napr.

- boli vyzvaní občania, ktorí boli v situácii, že sú osamelí a nemá im kto zabezpečiť nákup základných potravín, liekov a hygienických potrieb, aby sa telefonicky nahlásili na obecný úrad, ktorý sa postará o donášku nákupu až k ich domu,
- informovanosť o aktuálnej situácii prostredníctvom webovej stránky obce, sociálnych sietí, úradno-informačných tabúl,
- spolupráca pri príprave a vykonaní celoštátneho testovania obyvateľstva na území Slovenskej republiky na prítomnosť ochorenia COVID-19 v čase núdzového stavu,
- v záujme zabezpečiť maximálnu mieru zaočkovanosti v rámci ŽSK a snahe sprístupniť očkovanie pre všetky vrstvy obyvateľstva bola obec súčinná na vakcinačnom pláne s názvom „VAKCI ZUZKA“. Očkovania proti ochoreniu COVID-19 vakcínou COMIRNATY od Pfizer/BioNTech sa mohli zúčastniť občania 1., 2. aj 3. dávkou.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na:

- podporu aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí alebo v komunite, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

6.4. Kultúra

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Kultúrny dom obce Dolný Hričov

Kultúrny dom obce Dolný Hričov je miestom, kde sú organizované rôzne spoločenské akcie určené nielen pre občanov obce.

Kultúra v našej obci bola do značnej miery ovplyvnená pandémiou COVID-19. S pochopením sme prijímali všetky opatrenia a nariadenia v súvislosti s touto situáciou.

Z tohto dôvodu sa jedna z najvýznamnejších udalostí v obci - *Posedenie s najstaršími občanmi nad 70 rokov*, ktorých máme 165, nemohla uskutočniť. Obec si ich uctila malou pozornosťou - darčkovou poukážkou. Žiaci základnej školy pripravili pre všetkých milý maľovaný pozdrav.

Najstaršou občiankou je p. Edita Konštiaková a najstarším občanom obce je p. Anton Chlebúch. Pri príležitosti životného jubilea - 90 rokov bola uskutočnená návšteva a odovzdaný darček p. Marte Kalányovej a p. Márii Hudecovej.

Druhá májová nedeľa už tradične patrí všetkým mamám. Je to deň, kedy sa vzdáva úcta matkám a materstvu. Je oslavovaný v rôzne dni v mnohých krajinách po celom svete a vychádza z rôznych tradícií. Pri tejto príležitosti sa prihovril Ing. Peter Zelník, starosta obce, prostredníctvom miestneho rozhlasu všetkým mamičkám, starkým a babičkám. Okrem iného im poprial najmä pevné zdravie, aby v tento sviatočný deň, ale aj v ďalších nastávajúcich dňoch mali čo najmenej problémov, chvíľ bolesti a smútku a aby pohoda, porozumenie a láska ich sprevádzali na každom kroku.

Stretnutie detí s Mikulášom nemohlo chýbať ani v roku 2021. Najmenší privítali Mikuláša a jeho verných spoločníkov - Anjela a Čerta, ktorí deťom odovzdali sladké prekvapenia. Aj keď opatrenia na zamedzenie šírenia pandemického ochorenia neumožňovali hromadné podujatie, našich najmenších sme nemohli ukrátiť o toto tradičné, dlho očakávané stretnutie.

- Športový areál Dolný Hričov

Obec Dolný Hričov v rámci spoločenských a kultúrnych akcií pravidelne usporadúva tiež podujatia, ktoré sa sústreďujú v priestoroch Športového areálu Dolný Hričov. Ich uskutočnenie v priebehu roku 2021 boli taktiež ovplyvnené mimoriadnou situáciou v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19. Plánované akcie ako *Dolnohričovský deň otcov*, *Dolnohričovské majstrovstvá vo varení fazuľovice*, *nočná hasičská súťaž „O putovný pohár starostu obce Dolný Hričov“*, *súťaž „O vianočného kapra“* boli zrušené.

Z kultúrnych a športových podujatí, ktoré sa podarilo obci uskutočniť pri dodržaní všetkých opatrení možno spomenúť *Individuálny výstup na Zbyšov* a *Beh SNP s úsmevom* - priaznivci športu uvítali akciu organizovanú na počesť 77. výročia SNP. Pretekali deti aj dospelí. Deti si svoje bežecké schopnosti mohli otestovať v troch kategóriách: beh na 100 m, beh na 400 m a beh na 1 200 m. Behu sa zúčastnilo 58 detí. Cestného behu na 5 km s trasou vytýčenou miestnymi komunikáciami sa zúčastnilo 15 bežcov, horský beh so 7 - kilometrovou trasou horským terénom absolvovalo 29 účastníkov.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na:

- organizovanie podujatí, ktoré majú v obci najväčší úspech a sú nositeľom zachovávania dedinských zvykov a tradícií.

6.5. Doprava

Riešenie dopravy v obci

Riešené územie obce Dolný Hričov je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný komunikačný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty III/2091 na cestu I/61, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu - európsky ťah E50. Katastrálnym územím obce vedú trasy diaľnice D1 a D3 a ich vzájomné kríženie v polohe Hričovského Podhradia. Okrem diaľnic D1 a D3 sa v katastrálnom území obce nachádza cesta I/61 Bytča-Žilina, III/2099 I/61 - Bitarová (bývalá III/518001), III/2091 Dolný Hričov-letisko (bývalá III/018262), III/2090 Dolný Hričov-Horný Hričov (bývalá III/018261) a III/2082 Hričovské Podhradie-Peklina (bývalá III/018085), napojenie na tento systém ciest je priamo na území obce.

Na železničnú sieť je obec napojená prostredníctvom železničnej trate č. 120 Žilina-Bratislava, so železničnou stanicou v obci. ŽSR realizovali modernizáciu železničnej trate č. 120 na traťovú rýchlosť 160 km/h. Existencia významnej železničnej trate v katastrálnom území Dolný Hričov umožňuje mať v obci zabezpečenú železničnú trať hromadnej dopravy (zastávku) predovšetkým do regionálneho centra osídlenia - mesta Žilina, ale aj v smere Bratislava.

Časť hromadnej dopravy prevádzkovaná SAD, a.s. umožňuje obci mať spojenie nielen s mestom Žilina, ale aj s okolitými sídlami.

Existencia letiska priamo v katastrálnom území Dolný Hričov umožňuje priame napojenie na tento druh dopravy.

O doprave pešej ako samostatnom druhu dopravy sa hovoriť nemôže. Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci obslužných komunikácií. Chodníky sú vybudované popri ceste III/2091 (od križovania s cestou I/61 po koniec zástavby) a krátke úseky popri ceste I/61. Chodníky realizované sú v nedostatočnej šírke.

6.6. Územné plánovanie

Riešenie územného plánovania v obci

Obec Dolný Hričov má v súčasnosti k dispozícii Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015 - 2021, ako rozvojový programový dokument v strednodobom horizonte. Z hľadiska územnoplánovacieho resp. urbanistického nemá ešte novú vyprofilovanú ustálenú „víziu“ svojho postavenia a úlohy obce v systéme osídlenia regiónu v horizonte najbližších 15 - 20 rokov. Jej základné obrysy však možno identifikovať z prieniku závažných výstupov z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa (ÚPN - VUC Žilinského samosprávneho kraja), sumára celoobecných prípadne parciálnych požiadaviek (Prieskumy a rozbory územia pre účely tvorby nového územného plánu obce), ako i PHSR obce.

Na základe týchto dokumentov možno z hľadiska potrieb územného plánu obce ako hlavné vízie v rozvoji územia obce odvodené od strategického cieľa uviesť nasledovné:

- zostať vidieckym sídlom vo všeobecne prijateľnej koexistencii s výrobnými územiami a s nadradenou dopravnou a technickou infraštruktúrou v zázemí osídlenia mesta Žilina a Bytča, so všetkým štandardom základnej, sociálnej a komerčnej občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, zodpovedajúcim takéhoto druhu a veľkosti osídlenia, ale s vyššou kvalitou životného prostredia, ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované mestské územia,
- chrániť a rozvíjať - dotvárať prírodné prostredie ako súčasť kvalitného životného prostredia a ekologickej stability a ako predpokladu pre primeraný rozvoj rekreácie, turizmu, cestovného ruchu,
- byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského aj cezhraničného charakteru (združenie, mikroregióny, euroregión, ZMOS,...) a prispievať do nich svojim primeraným podielom - potenciálom,
- intenzívnejšie rozvíjať kultúrno-historickú dimenziu obce, ktorej konzumentom bude nielen trvalé bývalé obyvateľstvo, ale aj obyvateľstvo susediacich obcí, návštevníci, turisti,...,
- podporovať podnikateľské aktivity zohľadňujúce podmienky a ciele obce a vytvárajúce nové pracovné príležitosti na území obce.

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce v k.ú. Dolný Hričov zostane funkcia bývania v rodinných domoch a funkcia priemyselnej výroby, dopravy a lesa.

Primárnou funkciou územia obce v k.ú. Peklina zostane funkcia bývania, ku ktorej sa pridruží funkcia rekreácie, turizmu, cestovného ruchu, poľnohospodárskej výroby a lesa.

Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu neprekročí v k.ú. Dolný Hričov rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce.

6.7. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Slovenská pošta a.s.
Adresa: Osloboditeľov č. 130/37, 013 41 Dolný Hričov
Zodpovedná osoba: p. Iveta Pavlíková
- Kaderníctvo Ivana Hanuliaková
Adresa: Osloboditeľov č. 130/37, 013 41 Dolný Hričov
- Direct Parcel Distribution SK s.r.o., Centrálné triediace stredisko DPD
Adresa: Na Skalu 540/3, 013 41 Dolný Hričov
- Dalitrans s.r.o.
Adresa: Veľké Bierovce 266, 913 11 Veľké Bierovce
- Motel Borina, spol. s r. o.
Adresa: Na Plzák 410/2, 013 41 Dolný Hričov
- Pohostinstvo Vrtuľa
Adresa: Športová 234/7, 013 41 Dolný Hričov
Prenájom: LK STAR s.r.o., Na Úboč 218, 013 06 Terchová
- Pohostinstvo Lucia Haluzová
Adresa: Osloboditeľov 100/105, 013 41 Dolný Hričov
- Pohostinstvo Peklina
Adresa: Peklina 60, 013 41 Peklina
- Kvetinárstvo Hanka - predaj kvetov, milých drobností a potrieb do domácnosti a záhrady
Adresa: Osloboditeľov č. 404, 013 41 Dolný Hričov
- Letisková spoločnosť Žilina, a.s.
Adresa: Letisková spoločnosť Žilina, a.s., Letisko, 013 41 Dolný Hričov
- Letisko Žilina, a.s.
Adresa: Letisko Žilina, a.s., Dolný Hričov, 013 41 Dolný Hričov
- COOP Jednota Dolný Hričov
Adresa: Dolný Hričov 198, 013 41 Dolný Hričov
- Tvilan s.r.o.
Adresa: Osloboditeľov 224/120, 013 41 Dolný Hričov
- Gazdovstvo u Matúškov
Adresa: Mládeže 283/38, 013 41 Dolný Hričov
- LIBEX, s.r.o.
Adresa: Na Skalu 506/5, 013 41 Dolný Hričov

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci:

- Agrofin, poľnohospodárske družstvo so sídlom Dolný Hričov, družstvo
Adresa: Bratislavská 23/6, 013 41 Dolný Hričov

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na:

- zvýšenie finančnej a daňovej sily obce, podporu malých a stredných podnikateľov, efektívnejšie využívanie obecného majetku, vrátane podnikania s ním, úsporu nákladov na

energie, tvorbu rezerv na plánované investície obce a tiež pre prípady nepredvídateľných udalostí, využitie príležitostí, ktoré ponúka veľká investičná výstavba v okolí obce.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2021. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2021 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce Dolný Hričov sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2021. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 09.12.2020 uznesením č. 94/2020.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 17.03.2021 uznesením č. 9/2021
- druhá zmena vzatá na vedomie uznesením č. 33/2021 zo dňa 26.05.2021 - rozpočtové opatrenie starostu obce č. 1/2021 zo dňa 31.03.2021
- tretia zmena vzatá na vedomie uznesením č. 53/2021 zo dňa 28.07.2021 - rozpočtové opatrenie starostu obce č. 2/2021 zo dňa 30.06.2021
- štvrtá zmena schválená dňa 06.10.2021 uznesením č. 77/2021
- piata zmena schválená dňa 15.12.2021 uznesením č. 126/2021
- šiesta zmena vzatá na vedomie uznesením č. 10/2022 z 09.03.2022 - rozpočtové opatrenie starostu obce č. 3/2021 zo dňa 31.12.2021

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2021	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1 480 061,46	1 759 555,54	1 784 369,63	101,41
z toho :				
Bežné príjmy	1 426 361,46	1 579 043,99	1 578 866,09	99,99
Kapitálové príjmy	0,00	86 398,86	86 398,86	100,00
Finančné príjmy	5 700,00	47 708,69	72 700,84	152,38
Príjmy RO s právnou subjektivitou	48 000,00	44 653,00	44 653,15	100,00
Finančné príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	1 751,00	1 750,69	99,98
Výdavky celkom	1 480 061,46	1 535 677,27	1 539 159,32	100,23
z toho :				
Bežné výdavky	495 256,22	602 614,41	601 752,98	99,86
Kapitálové výdavky	49 780,00	28 777,88	28 777,88	100,00
Finančné výdavky	59 665,24	59 290,98	63 634,98	107,33
Výdavky RO s právnou subjektivitou	875 360,00	844 994,00	844 993,48	100,00
Rozpočet obce	0,00	223 878,27	245 210,31	

V roku 2021 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili:

- daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov vo výške 769 379,15 € a to:
 - daňové výnosy samosprávy vo výške 724 931,30 €,
 - výnosy z poplatkov vo výške 44 447,85 €,

- výnosy z bežných transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy vo výške 653 048,10 € (navýšenie najmä transfermi na sčítanie domov, bytov a obyvateľov, na testovanie na COVID-19, WIFI pre Teba vo výške 11 398,86 €, prenesené kompetencie),
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy vo výške 151 124,96 € (odpisy),
- výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy vo výške 39 690,89 € (transfer od Nadácie Spoločne pre región, DPO SR, darovacia zmluva od spoločnosti Erste Group Immorent Slovensko, s.r.o.),
- výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy vo výške 1 396,48 €,

V roku 2021 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili:

- mzdové náklady vo výške 696 905,82 €
- sociálne poistenie vo výške 242 840,40 €,
- zákonné sociálne náklady vo výške 32 042,81 €,
- spotrebované nákupy vo výške 212 439,66 € (najmä materiál na opravu, udržiavanie majetku vo vlastníctve obce),
- služby za opravy a udržiavanie vo výške 169 754,02 € - pokles oproti roku 2020 o 13 440,18 €,
- ostatné služby vo výške 103 170,53 € - najvýznamnejšie položka je vývoz K.O. a DSO všeobecné služby, poplatky za odvádzanie vody, špeciálne služby (GP, znalecké posudky, žiadosti o NFP, konzultačné a poradenské práce, ...),
- náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov vo výške 17 476,78 €,
- nárast nákladov oproti roku 2020 bol tiež spôsobený okrem mzdových nákladov, odvodmi do poisťovní, spotrebou ochranných, dezinfekčných prostriedkov, služieb - testovanie, stravovanie, vývoz NO, poistenie MOM, OPP v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID-19.

7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2021

Obec Dolný Hričov ukončila hospodárenie v roku 2021 nasledovne:

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2021 v €
Bežné príjmy spolu:	1 623 519,24
Bežné príjmy-obec	1 578 866,09
Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou (vl.pr.)	44 653,15
Bežné výdavky spolu	1 446 746,46
Bežné výdavky-obec	601 752,98
Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou	844 993,48
Bežný rozpočet	176 772,78
Kapitálové príjmy spolu:	86 398,86
Kapitálové príjmy-obec	86 398,86
Kapitálové príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00
Kapitálové výdavky spolu	28 777,88
Kapitálové výdavky-obec	28 777,88
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00
Kapitálový rozpočet	57 620,98
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	234 393,76
Vylúčenie z prebytku	-110 791,98
Upravený prebytok bežného a kapitálového	123 601,78

rozpočtu	
<i>Rozdiel finančných operácií</i>	-9 831,60
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	47 708,69
- finančná zábezpeka 28 b.j.	(4 386,00)
- finančná zábezpeka- KZ pozemky	20 586,15
- depozit - exekučné konanie	20,00)
Príjmy finančných operácií RO s právnou subjektivitou	1 750,69
Výdavky z finančných operácií s výnimkou cudzích prostriedkov	59 290,98
- finančná zábezpeka 28 b.j.	(4 344,00)
PRÍJMY SPOLU	1 759 377,48
VÝDAVKY SPOLU	1 534 815,32
Hospodárenie obce (s výnimkou cudzích prostriedkov)	224 562,16
Vylúčenie z prebytku	-110 791,98
Upravené hospodárenie obce	113 770,18

Výška prebytku rozpočtového hospodárenia bola v roku 2021 ovplyvnená v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19.

Prebytok rozpočtu vo výške **234 393,76 €** zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3. písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov vo výške **110 791,98 €**, **t.j. vo výške 123 601,78 €** navrhujeme použiť:

- tvorbu rezervného fondu vo výške **113 770,18 €** a
- na vysporiadanie záporného rozdielu vo finančných operáciách vo výške **9 831,60 €**.

V zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z tohto zostatku vylučujú:

- a) nevyčerpané **prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv** podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v sume **12 814,25 €** - nájomný dom 28 b.j., Školská ul., Dolný Hričov,
- b) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume **94 007,69 €**, a to na:
 - dotácia v pôsobnosti MPSVaR SR v z.n.p - dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa v sume **17 691,90 €**,
 - nevyčerpané prostriedky na prenesený výkon v oblasti školstva - nenormatívne finančné prostriedky účelovo určené na dopravné žiakov v sume **1 315,79 €**,
 - nevyčerpané prostriedky - podpora formou dotácie z Environmentálneho fondu v rámci činnosti C4 Triedený zber komunálneho odpadu na projekt „Nákup na dobudovanie technickej infraštruktúry v obci“ v sume **75 000,00 €**,
- c) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **2 866,47 €**,
- d) nevyčerpané prostriedky z darov podľa ustanovenia § 22 zákona č. 523/2004 Z.z. o verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov od Nadácie Spoločne pre región v sume **1 103,57 €** - skvalitnenie výchovno - vzdelávacieho procesu a rozvoj telesnej kultúry, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením §

8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Záporný rozdiel vo finančných operáciách podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo výške **9 831,60 €** bol vysporiadaný z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2021 vo výške **113 770,18 €**.

7.3. Rozpočet na roky 2022 - 2024

	Skutočnosť k 31.12.2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024
Príjmy celkom	1 784 369,63	1 571 989,26	1 575 476,05	1 579 476,05
z toho :				
Bežné príjmy	1 578 866,09	1 451 976,05	1 462 976,05	1 466 976,05
Kapitálové príjmy	86 398,86	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	72 700,84	80 013,21	72 500,00	72 500,00
Bežné príjmy RO s právnou subjektivitou	44 653,15	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Príjmy finančných operácií RO s právnou subjektivitou	1 750,69	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024
Výdavky celkom	1 539 159,32	1 571 989,26	1 501 333,26	1 497 333,08
z toho :				
Bežné výdavky	601 752,98	671 042,05	625 475,93	621 351,10
Kapitálové výdavky	28 777,88	25 656,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	63 634,98	60 224,21	60 790,33	60 914,98
Výdavky RO s právnou subjektivitou	844 993,48	815 067,00	815 067,00	815 067,00

Dôvodová správa rozpočtu na roky 2022 - 2024:

Rozpočet obce Dolný Hričov na roky 2022 - 2024 je zostavený bez programov v zmysle „Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Dolný Hričov“ s účinnosťou od 01.01.2019, schválené Uznesením obecného zastupiteľstva č. 185/2017 zo dňa 22.11.2017. Je zostavený na tri rozpočtové roky. Záväznými ukazovateľmi rozpočtu sú hlavne rozpočtované príjmy a rozpočtované výdavky rozpočtového roku 2022. Viacročný rozpočet tvorí rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok a rozpočet na nasledujúce dva roky. Príjmy a výdavky na nasledujúce dva roky po príslušnom rozpočtovom roku nie sú záväzné. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy.

Pri tvorbe rozpočtu sa vychádzalo z viacročného rozpočtu schváleného v minulom období, ako aj z predpokladaného podielu na výnosoch daní v správe štátu, zo známych skutočností a nadväzuje na predpokladané príjmy a výdavky. Taktiež sa vychádzalo z povinností obce uložených zákonmi, z uzatvorených zmluvných vzťahov, z rozvojových plánov, prevádzkových potrieb... Rozpočet počíta s upravaním príjmovej aj výdavkovej časti počas roka 2022, nakoľko v období predkladania návrhu a schvaľovania rozpočtu neboli známe všetky skutočnosti.

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Majetok spolu	3 707 585,70	3 648 561,53
Neobežný majetok spolu	3 495 286,09	3 243 514,50
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	32 284,00	32 284,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 204 053,71	2 952 282,12
Dlhodobý finančný majetok	258 948,38	258 948,38
Obežný majetok spolu	208 354,01	401 383,93
z toho :		
Zásoby	992,07	1 511,69
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	10 747,84	9 883,24
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	1 060,59	8 166,70
Finančné účty	195 553,51	381 822,30
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	3 945,60	3 663,10

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Majetok spolu	3 780 108,66	3 725 418,62
Neobežný majetok spolu	3 506 033,93	3 253 397,74
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	32 284,00	32 284,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 214 801,55	2 962 165,36
Dlhodobý finančný majetok	258 948,38	258 948,38
Obežný majetok spolu	270 129,13	468 357,78
z toho :		
Zásoby	2 648,60	1 995,73
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	1 060,59	8 166,70
Finančné účty	266 419,94	458 195,35
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	3 945,60	3 663,10

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 707 585,70	3 648 561,53
Vlastné imanie	1 493 422,21	1 559 642,42
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 493 422,21	1 559 642,42
Záväzky	1 157 063,24	1 191 092,18
z toho :		
Rezervy	1 700,00	1 700,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	15 263,09	94 007,69
Dlhodobé záväzky	993 445,31	940 962,78
Krátkodobé záväzky	114 013,78	129 326,39
Bankové úvery a výpomoci	32 641,06	25 095,32
Časové rozlíšenie	1 057 100,25	897 826,93

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 780 108,66	3 725 418,62
Vlastné imanie	1 493 536,77	1 559 478,43
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 493 536,77	1 559 478,43
Záväzky	1 229 471,64	1 268 113,26
z toho :		
Rezervy	1 700,00	1 700,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	16 063,09	94 007,69
Dlhodobé záväzky	995 547,50	943 468,13
Krátkodobé záväzky	183 519,99	203 842,12
Bankové úvery a výpomoci	32 641,06	25 095,32
Časové rozlíšenie	1 057 100,25	897 826,93

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- prírastky dlhodobého majetku (splátkový kalendár - nákup pozemkov v čiastke 13 045,88 €, stavebné práce na stavbe „Prístavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina + PD v čiastke 5 730,00 €, nákup zariadenia na workoutové ihrisko v čiastke 4 002,00 €,
- obstaranie dlhodobého majetku (PD stavby „MŠ Dolný Hričov-rozšírenie kapacity, stavebné úpravy a prístavba, Školská 248, Dolný Hričov v čiastke 9 000,00 € a PD stavby „Rekonštrukcia spevnených plôch v obci Dolný Hričov“ v čiastke 1 200,00 €),
- transfer z Environmentálneho fondu v čiastke 75 000,00 € - nákup na dobudovanie technickej infraštruktúry v obci - traktor s príslušenstvom,
- prijaté dlhodobé bankové úvery v čiastke 25 095,32 €,
- prijaté dlhodobé úvery zo ŠFRB v čiastke 961 263,70 €,

- peňažné prostriedky v pokladnici a účty v bankách, účtami v bankách môže konsolidovaný celok disponovať čiastkou 456 195,35 €,
- v rámci dlhodobého finančného majetku vykazuje konsolidovaný celok k 31.12.2021 hodnotu akcií SEVAK, a.s. 258 948,38 €, nenastala zmena oproti roku 2020.

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku (riadky súvahy 048 a 060)

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12 2021
Pohľadávky do lehoty splatnosti	0,00	180,96
Pohľadávky po lehote splatnosti	11 300,24	8 769,36

b) za konsolidovaný celok (riadky súvahy 050 a 063)

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12 2021
Pohľadávky do lehoty splatnosti	0,00	180,96
Pohľadávky po lehote splatnosti	11 300,24	8 769,36

8.4. Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku (riadky súvahy 140 a 151 súvahy)

Závazky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12 2021
Závazky do lehoty splatnosti	1 107 459,09	1 070 289,17
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok (riadky súvahy 144 a 156 súvahy)

Závazky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12 2021
Závazky do lehoty splatnosti	1 179 067,49	1 147 310,25
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a VÚC v čiastke 1 871,46 €,
- pohľadávky z daňových príjmov obcí a VÚC v čiastke 6 879,37 €,
- iné pohľadávky vo výške 199,49 €,
- dlhodobé záväzky vo výške 940 962,78 € (ŠFRB, záväzky zo sociálneho fondu),
- krátkodobé záväzky vo výške 129 326,39 € (faktúry, preddavky, finančná zábezpeka, ostatné záväzky, osobné náklady).

9. Hospodársky výsledok za 2021 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Náklady	1 064 235,46	1 091 840,85
50 - Spotrebované nákupy	105 511,37	119 994,00

51 - Služby	169 598,72	153 152,16
52 - Osobné náklady	223 089,71	241 844,66
53 - Dane a poplatky	6 524,22	8 060,95
54 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	13 948,47	25 475,13
55 - Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	272 762,16	269 454,50
56 - Finančné náklady	21 988,08	21 022,63
57 - Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	250 809,20	252 836,82
59 - Dane z príjmu	3,53	0,00
Výnosy	1 042 657,83	1 157 529,18
60 - Tržby za vlastné výkony a tovar	755,70	567,90
61 - Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 - Aktivácia	0,00	0,00
63 - Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	728 276,26	769 379,15
64 - Ostatné výnosy	96 228,38	100 969,89
65 - Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 700,00	11 406,94
66 - Finančné výnosy	18,83	0,00
67 - Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	215 678,66	275 205,30
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	-21 577,63	+65 688,33

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 65 688,33 € bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Náklady	1 658 082,17	1 703 939,75
50 - Spotrebované nákupy	199 383,07	212 439,66
51 - Služby	183 194,20	169 754,02
52 - Osobné náklady	931 879,67	971 789,03
53 - Dane a poplatky	6 524,22	8 060,95
54 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	18 944,17	31 873,58
55 - Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	273 626,76	270 319,10
56 - Finančné náklady	23 146,05	22 226,63
57 - Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	21 380,50	17 476,78

59 - Dane z príjmu	3,53	0,00
Výnosy	1 636 406,68	1 769 349,53
60 - Tržby za vlastné výkony a tovar	24 126,21	37 712,96
61 - Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 - Aktivácia	0,00	0,00
63 - Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	728 276,26	769 379,15
64 - Ostatné výnosy	96 866,71	105 590,05
65 - Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 700,00	11 406,94
66 - Finančné výnosy	18,83	0,00
67 - Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 - Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	785 418,67	845 260,43
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	-21 675,49	+65 409,78

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Z hľadiska kvantity sú najvýznamnejšími nákladmi v konsolidovanom celku osobné náklady vo výške 971 789,03 € (v roku 2020 to bolo 931 879,67 €).

Najvýznamnejšími výnosmi sú daňové výnosy samosprávy vo výške 724 931,30 € € (v roku 2020 to bolo 678 751,33 €) a výnosy zo zúčtovania transferov bežných a kapitálových od subjektov verejnej správy vrátane štátneho rozpočtu, a to vo výške 804 173,06 € (v roku 2020 to bolo 751 792,54 €).

Konsolidovaný celok účtuje na podsúvahových účtoch majetok v hodnote 466 219,86 € (v roku 2020 to bola 318 601,68 €).

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2021 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
DPO SR Bratislava	Zabezpečenie materiálne – technického vybavenia DHZO	3 000,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-osobné a prevádzkové náklady	541 265,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-vzdelávacie poukazy	6 285,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-príspevok MŠ	5 297,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-žiaci zo SZP	150,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-prepravné	6 209,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-učebnice	3 420,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-lyžiarsky výcvik	0,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-škola v prírode	0,00
MV SR - OÚ Žilina, Odbor školstva	Transfer ZŠ-asistent učiteľa	6 096,00
MV SR - OÚ Žilina Odbor školstva	Transfer ZŠ-specifiká	3 350,00
MV SR - OÚ Žilina Odbor školstva	Transfer ZŠ-spolu múdrejší	1 750,00
MV SR - OÚ Žilina Odbor školstva	Transfer ZŠ-mimoriadne výsledky	800,00

	žiacov	
MV SR - OÚ Žilina Odbor školstva	Transfer ZŠ-múdre hranie	500,00
ÚPSVaR	Hmotná núdza-strava, školské potreby	31 946,00
MV SR	Transfer matrika	4 151,75
MV SR	Transfer register obyvateľov	533,94
MV SR	Transfer register adries	46,80
MDV SR	Transfer stavebný úrad	2 096,60
MDV SR	Transfer CDaPK	69,90
MV SR	Transfer životné prostredie	158,56
Žilinský samosprávny kraj	Dotácia z dotačného programu Regionálne dotácie „Výstavba workoutového ihriska“	2 900,00
SÚ SR	Transfer-sčítanie obyvateľov, domov, bytov	4 492,61
MV SR	Trasnsfer-povodňové záchranné práce	275,57
Nadácia Spoločne pre región	Transfer-podpora vzdelávania a podpora telovýchovy a športu	35 000,00
Erste Group Immorent Slovensko s.r.o., Bratislava	Transfer-podpora rozvoja športu a vzdelávania, ochrany zdravia a podpora zachovania kultúrnych hodnôt	500,00

V roku 2021 obec prijala nasledovné granty a transfery v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19:

Poskytovateľ dotácie v r. 2021	Suma v €	Účel
MV SR- skríningové testovanie	40 000,00	Transfer-COVID 19

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19:

- Uznesenie vlády č. 665/2020 z 18.10.2020 k návrhu na prípravu a vykonanie celoštátneho testovania obyvateľstva na území SR na prítomnosť ochorenia COVID-19 v čase núdzového stavu a mimoriadnej situácie, Uznesenie vlády SR č. 30 z 17.01.2021, Usmernenie OÚ Žilina, Odbor krízového riadenia spis.č. OU-ZA-OKRI-2020/045136-006 z 27.10.2020, Úrad vlády SR a MV SR - Manuál na testovanie COVID-19 pre obce - dotácia vo výške 40 000,00 € na skríningové testovanie v Mobilnom odberovom mieste Športový areál v Dolnom Hričove (odmeny, odvody do poisťovní, poistenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, materiál, služby, OPP).

- Rozpočtové opatrenie MV SR č. 843/2021 z 18.08.2021 - príspevok ZŠ na špecifiká na rok 2021 - osobné ochranné pomôcky a dezinfekčné prostriedky v súvislosti s preventívnymi opatreniami zameranými na ochranu pred nákazou vírusom COVID-19 vo výške 1 300,00 €.

- Rozpočtové opatrenie MV SR č. 1362/2021 z 29.11.2021 - príspevok ZŠ na špecifiká na rok 2021 - osobné ochranné pomôcky a dezinfekčné prostriedky v súvislosti s preventívnymi opatreniami zameranými na ochranu pred nákazou vírusom COVID-19 vo výške 1 050,00 €.

Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich použitím.

V roku 2021 ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Nadácia Spoločne pre región, Žilina	Skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvoj telesnej kultúry	2 295,00

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

a) obec

Nadácia Spoločne pre región, Žilina darovacou zmluvou zo dňa 05.05.2021 poskytla obci finančné prostriedky vo výške 35 000,00 € na podporu vzdelávania a podporu telovýchovy a športu - strecha na telocvični ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove.

Na základe Zmluvy č. 320 0522 o poskytovaní dotácie z prostriedkov DPO SR bola poskytnutá Obci Dolný Hričov dotácia vo výške 3 000,00 € na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, zabezpečenie servisu a odbornú prípravu členov DHZO.

ŽSK v zmysle VZN 63/2019 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov ŽSK v znení dodatkov č. 1 a č. 2 poskytla obci dotáciu z dotačného programu Regionálne dotácie - podporovaná činnosť: „Workoutové ihrisko v obci Dolný Hričov“ vo výške 2 900,00 € - Zmluva o poskytnutí dotácie č. 26/2021/OE/HP/1.58 z 27.08.2021.

b) *rozpočtová organizácia*

ZŠ s MŠ P.V.Rovnianka v Dolnom Hričove prijala od Nadácie Spoločne pre región, Žilina finančné prostriedky vo výške 2 295,00 € za účelom skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvoj telesnej kultúry. Z týchto finančných prostriedkov boli zakúpené výchovno-vyučovacie pomôcky a čiastka 1 104,00 € bola presunutá do roku 2022, z ktorej bude financovaný plavecký výcvik pre žiakov 3. a 4. ročníka základnej školy.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2021 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 1/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
ŠK Dolný Hričov	Bežné výdavky na športové aktivity -zameranie na futbal	11 295,14
DHZ Dolný Hričov	Bežné výdavky na činnosť DHZ	6 341,94
SZP ZO Bytča	Bežné výdavky na sociálnu výpomoc	100,00
žiaci z Pekliny (miestna časť obec Dolný Hričov)	Preplatenie dopravného - dochádzka do ZŠ	1 505,24
transfer jednotlivci, občianskemu združenie (príspevok pri narodení dieťaťa, Združenie priateľov Hričovského hradu)	Príspevok pri narodení dieťaťa, Zimná liga	1 840,00

Výška dotácií z rozpočtu obce bola v roku 2021 ovplyvnená pandemiou ochorenia COVID-19. Dotácia pre DHZ bola krátená o cca 2 973,69 čo predstavuje 68,08 % plnenie, dotácia pre ŠK Dolný Hričov bola čerpaná vo výške 11 295,14 €, čo predstavuje 84 47 % plnenie a dotácia pre Florbal Team vo výške 600,00 € nebola čerpaná vôbec. Združeniu priateľov Hričovského hradu bola poskytnutá dotácia na pokračovanie reštaurátorských a výskumných prác býv. Mýtnice (kultúrny dom) v obci Dolný Hričov vo výške 1 000,00 €. na uvítanie detí do života boli vo výške 840,00 € a ZO ZŤP Bytča bola vyplatená čiastka vo výške 100,00 €.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2021:

- Projektová dokumentácia - Rekonštrukcia spevnených plôch v obci Dolný Hričov vo výške 1 200,00 €,
- Nákup pozemkov v celkovej výške 13 045,88 €: KZ zo dňa 03.07.2019 na pozemok pod MK ul. Športová vo výške 7 213,50 € (splátkový kalendár na dobu 5 rokov- celková čiastka KZ je vo výške 18 033,84 €) a KZ zo dňa 17.12.2019 na pozemok pod MK ul. Športová vo výške 5 832,39 € (splátkový kalendár na dobu 2 rokov - celková čiastka KZ je vo výške 11 664,77 €),

- Stavebné (búracie) práce na stavbe: Prístavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina“ vo výške 1 530,00 €,
- Nákup zariadenia pre workoutové ihrisko vo výške 4 002,00 € (2 900,00 € - dotácia z dotačného programu Regionálne dotácie z vlastných príjmov ŽSK na rok 2021 a 1 102,00 € - VZ),
- Projektová dokumentácia - MŠ Dolný Hričov - Rozšírenie kapacity, stavebné úpravy a prístavba, Školská 248, Dolný Hričov a MŠ Dolný Hričov - Rozšírenie kapacity, stavebné úpravy a prístavba, Školská 248, Dolný Hričov - zmena vo výške 9 000,00 €.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

a) obec

- Rekonštrukcia chodníkov a verejného priestranstva v okolí kostola,
- Prístavba, prestavba a stavebné úpravy obecného domu Peklina
- Prístavba a zvýšenie kapacity v materskej škole pri ZŠ s MŠ P. V. Rovnianka v Dolnom Hričove,
- PD kanalizačná prípojka ul. Staničná,
- PD vodovodná a kanalizačná prípojka ul. Na Šefranicu,
- Vybudovanie inkluzívneho ihriska v Pekline.

b) rozpočtová organizácia

- Rozšírenie počítačovej učebne na 2. stupni základnej školy,
- Modernizácia školskej jedálne.

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Dolný Hričov aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy, tak ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce. Všetky nutné zmeny, ktoré obec bude v budúcnosti realizovať budú mať jediný cieľ a to zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyvateľov.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec zaznamenala udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia:

Vzhľadom k pokračujúcej pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásila Vláda SR od 25.11.2021 na jej území núdzový stav, ktorý bol ukončený 21.03.2022. MŠVVaŠ SR vydalo školský semafor pre zabezpečenie bezpečného prostredia v školách a školských zariadeniach, žiakom boli poskytnuté samotesty, na základe pozitívneho výsledku bolo rozhodnuté o karanténe v jednotlivých triedach a následne ich dištančné vyučovanie. Opatrenia voči šíreniu ochorenia COVID-19 sa začali postupne uvoľňovať v súvislosti so zlepšujúcou sa epidemiologickou situáciou na území Slovenska.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Obec Dolný Hričov, tak ako aj všetky ostatné subjekty, je naďalej vystavená rizikám a neistotám v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19, vojny na Ukrajine na ekonomiku, vysokej miere inflácie. Negatívny vplyv na činnosť obce má výrazný nárast cien energií, materiálov, tovarov a služieb, dostupnosť cudzích zdrojov na financovanie investičných zámerov a zdĺhavosť procesov ich posudzovania a samotnej realizácie. Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie účtovnej jednotky si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovnú jednotku.

Vypracovala: Ru

Schválil: Ing. Pe

V Dolnom Hričove dňa 10.07.2022

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke